

PRENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie
11.500 Mkp., z dostawą

Kraków
Dr. Biblioteka Jagiellońska
33.

Konto czekowe
P. K. O. 140.561.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz milimetry wy-
nos: Zwyczajne za tekstem
300 Mk. Nadstawane 900 Mk.
Nekrologia 750 Mk. Na pier-
wszej kolumnie 1500 Mk. Prze-
kronika i w rubryce „Reper-
tuar 1300 Mk. Po kronice
i komunikaty 1200 Mk. Dział
ekonomiczny 1500. Drobne
ogłoszenia za każdy wyraz
100 Mk., w rubryce kupna
i sprzedaż, matrymonialu
i korespondencja prywatna
za każdy wyraz 120 Mk. Paski
na kolumnach tekstowych po
1200 Mk. za wiersz milime-
trowy, szeroki 80 milim. Ogło-
szenia zagraniczne o 50 proc.
drożej.

REDAKCJA ul. Ossolińskich 1. 15. ADMINISTRACJA ul. Chorążczyzny 1. 26. — Redaktor przyjmuje między godziną 5—6. — Adres telegr. „Kurjer“ Lwów. —
Rekopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 874.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego“.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Walka o rząd demokratyczny.

Promień światła.

W pochmurny dzień dla znużonych bezna-
dziejną, jego szarością, nawet promień jeden słoń-
ca jest źródłem pokrzepienia, zapowiedzą lepszej
przyszłości.

Horyzont naszej polityki wewnętrznej jest do-
tąd chmurny i przygnębiający. Przysłaniają hory-
zont nieszczerze, brutalne, prymitywne hasła, apele
do brzucha i najniższych instynktów, a w chwili,
gdy państwu potrzebny jest trwały, wypróbowany
w dotychczasowej owocnej działalności rząd, o-
koło którego skupić się winni wszyscy dobrzy
obywatele, zwracający uwagę na to, co się dzieje
a nie na to kto to czyni. — Jesteśmy świadkami
tajnych konszachtów, parlamentarnych intryg, roz-
grywających się za kulisami powszechnej świadomości
i woli wyborców, patrzymy na manewry,
podyktowane partyjnymi rachunkami i wybujało-
ścią zgłodniałych ambicji.

Sejm unieruchomiony, opinia zaniepokojona,
skuteczność akcji sanacyjnej rządu poddana w wą-
tpliwość — oto rezultaty konszachtów prawicy Pia-
sta z ósemką, wszczętych i prowadzonych bez
jakichkolwiek widoków, trwałego, owocnego re-
zultatu. Bo nie może być mowy o harmonji i trwa-
łości przymierza, gdy jedna z układających się stron
— prawica — do niedawna grupę pp. Witosa i
Rataja nazywała szajką koniokradów, dojlidziarzy,
i nie tała się z poważnymi wątpliwościami co
do kwalifikacji przywódców tej grupy — i gdy
strona druga prawica Piasta, ósemkę piętnowała
jako wrogów ludu i szkodników na niwie państwo-
wej, a i teraz — szczerze, czy obłudnie — w
pismach i na zgromadzeniach głosi, że najwięk-
szym przeciwnikom podaje się rękę (wytworny tak-
tyk parlamentarny, poseł z prawicy Piasia Kowal-
czuk przemawiając za sojuszem, nazwał prawicę
zbojami.), by go użyć do swoich celów, a po-
tem — wykiwać. Na to samo — ze znacznie więk-
szą dozą prawdopodobieństwa — liczy prawica
że w takich warunkach, wśród niezadowolonych mas
wyborców, wzajemnych podejrzeń i tarę w łonie
każdej grupy trwałości czysto utylitarnemu przy-
mierzu rokować nie można, to jest jasnym dla
wszystkich z wyjątkiem tych, których żądza wła-
dzy tak zaślepiła, że nie są w stanie spojrzeć
wylaniających się na każdym kroku ostrzeżeń,
przestróg i gróźb.

W tej dusznej atmosferze jest uchwała, maso-
wego zjazdu PSL województwa warszawskiego —
przyływem świeżego powietrza, promieniem świa-
tła na przygnionym horyzoncie.

Po przemówieniach grona ludowych posłów
najbardziej zasłużonych, najbardziej poważanych,
wolnych od zarzutu jakiegokolwiek oportunistu
i ubocznych względów — twórcy pokoju ryzykie-
go Jana Dąbskiego, najbardziej zasłużonego orga-
nizatora PSL w b. Kongresówce Henryka Wy-
rzykowskiego, byłego zesłańca sybirskiego, entu-

zjastycznego pracownika na polu budowy państwa
i armji, Antoniego Anusza, zasłużonego kierow-
nika kółek rolniczych w b. Kongresówce Tomasza
Wilkońskiego i wybitnego, ofiarnego działacza
POW. pułkownika Miedzińskiego, wypowiedział się
zjazd olbrzymią większością za polityką conse-
kwentnej, twórczej państwowej pracy, nie przery-
wanej warcholiskimi, samolubnymi próbami, wszczy-
niania przesilen, za jasną i szczerą linią demo-
kratycznej, ludowej większości, dążącej do zjedno-
czenia obozu ludowego, do skonsolidowania ży-
wiolów demokratycznych, za ideowem rozwiązywa-
niem ideowych problemów przed forum kongresu
ludowego, a przeciw polityce kuluarowych intryg,

pretensji, koncesji, targów, zahaczających czasem
o metaforyczne lub dosłowne — świństwa.

Uchwała zjazdu warszawskiego, jest odruchem
zmysłu państwowego, poczucia demokratycznego,
ideologii ludowej, prawdziwej etyki politycznej. —
Jest jawnym, otwartym, męskim postawieniem
sprawy, przed którym będą musiały pierzchnąć
wszelkie tajne, wstydlive, przekonane o niesłusz-
ności swej sprawy — i dlatego nie próbujące sta-
nąć do otwartej walki — intrygi.

Trzeba pracy, wytrwałości, solidarności, decy-
zji, a w ślad za przelotnym promieniem ukazuje się
zwycięskie słońce. W. J.

O czystą politykę ludową.

Zwycięstwo grupy p. J. Dąbskiego.

Zjazd P. S. L. województwa warszawskiego za zjednoczeniem stronnictw
ludowych przeciw sojuszowi z ósemką.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Kongres stronnictwa
PSL województwa warszawskiego odbył się w nie-
dziele. Zagałł prezes zarządu wojewódzkiego pos.
Jan Dąbski, witając zebranych delegatów ze —
wszystkich powiatów, oraz reprezentantów woje-
wództw lubelskiego, kieleckiego, poznańskiego, łó-
dzkiego, wołyńskiego, poleskiego i białostockiego.
Następnie na przewodniczącego powołano pos.
Jana Dąbskiego, na zastępcę pos. Zaleskiego.

Dwugodzinny referat o sytuacji politycznej wy-
głosił pos. Jan Dąbski. Referatu wysłuchano z
wielką uwagą przerywając go oklaskami. W re-
feracie tym pos. Dąbski wypowiedział się prze-
ciwko tworzeniu większości Piasta z ósemką.

W tym samym sensie wypowiedzieli się po-
słowie Wyrzykowski, Wilkoński i Miedziński, o-
raz szereg delegatów.

(Ciąg dalszy na str. 2)

Dzisiejszy numer „Kurjera Lwowskiego“ zawiera:

Ku uspokojeniu życia politycznego
(art. wstępny).

Pocieszenie dla nieudekorowanych.
Z przemysłu gazowniczego.

Fotografowanie mózgu człowieka ży-
jącego.

Omali nie tragedia.

„DEMAT“ sprzedaje:

samochody, motocykle, odpadki opon, obręcze
żel., puszki blaszane, różne latarnie i łódź mot.

w Warszawie, Królewska 23.

lokomobile, młocarnie, traktory parowe i ben-
zynowe, piugi motorowe, płyty taśmowe, woli-
niarki, szmaty, wozy, uprząż . . . . .

we Lwowie, ul. Wałowa 9.

urządzenie fabryki sztucznego lodu, młocarnie
dynamomaszynę, lokomobile, prasę parową,
zbiorniki . . . . .

w Pińsku, ul. Kościuszki 12.

Szczegóły patrz: „DEMOBIL“ zeszyt 64-ty.

Termin składania ofert dnia 23. maja 1923 r.

2049-

Gojącymi oklaskami witany był referat posła Anusza.

Za koncepcją rządu Piasto-Chjeńskiego przemawiał poseł Kowalczyk, który stwierdzając, że moralna strona tego konkubinatu jest więcej niż wątpliwa i że ND. dowierzać nie można, uważa jednak, że lepiej robić coś niż nic, choćby ze zbrojami, aniżeli bawić się w demagogię.

Prócz pos. Kowalczyka w tymże duchu przemawiał były pos. Wróbel.

Po dłuższej i ożywionej dyskusji przyjęto następujące uchwały:

1) Zjazd PSL. województwa warszawskiego wyraża pełne zaufanie prezesowi okręgu wojewódzkiego pos. Janowi Dąbskiemu za jego stanowisko zajęte w klubie sejmowym.

Zjazd z całą stanowczością jest przeciwny połączeniu z Chjeną, wzywa natomiast posłów PSL. do złączenia ruchu ludowego i do stworzenia po połączeniu rządu parlamentarnego, którego ośrodkiem będą stronnictwa ludowe.

2) Zjazd wyraża pełne zaufanie i cześć marsz. Piłsudskiemu oraz prezesowi kl. pos. PSL. Wint. Witosowi za ich pełną, poświęcenia pracę dla dobra Polski i ludu pracującego.

3) Celem ustalenia polityki stronnictwa i taktyki na przyszłość zjazd województwa warszawskiego zwraca się do zarządu głównego stronnictwa PSL. o zwołanie kongresu stronnictwa z całej Polski.

Do tego dodać należy, że po swem przemówieniu pos. Kowalczyk zgłosił trzy rezolucje, z których jedna, dotyczyła marsz. Piłsudskiego i prezesa Witosy została przyjęta, pozostałe zaś, jako sporne z wyrażeniami przez zjazd poglądami, upadły. Charakterystycznym jest, że kiedy prezydium poddało pod głosowanie tę rezolucję, jeden z delegatów zażądał oddzielenia części dotyczącej Witosy. W rezultacie głosowano oddzielnie i zaufanie do marsz. Piłsudskiego uchwalono jednogłośnie, zaś prez. Witosowi znaczną większością głosów.

ważać własnych wodzów — w obliczu cudzych, którymi się pełną, manifestacyjną cześć oddaje.

We Francji podobnego rodzaju nietakt byłby nie do pomyślenia i dlatego jesteśmy pewni, że w miarę rozwoju kultury obywatelskiej, podobnego rodzaju wybryki, płynące z niewolniczej duszy, która nie ma poszanowania dla własnej władzy bezpowrotnie przejdą do przeszłości.

Przegląd światowy.

BAWARSKO-AUSTRIACKIE KOMBINACJE.

(B) Według doniesienia „N. W. Journal“ ogłosił członek bawarskiej partii ludowej, poseł Wohlmuth na posiedzeniu Sejmu rewelacje, które wywołały sensację. Według twierdzenia Wohlmutha, bawarski premier, minister spraw wewn. i min. oświaty zgadzają się na połączenie Bawarii z Austrią, pozostaje jeszcze kwestja, kto ma objąć tron, czy książę austriacki czy bawarski. Podobno Dr. Schweyer miał już uzyskać na to placet Francji. Plan ten popierają kardynał Faulhaber i papież. Obecny na posiedzeniu Dr. Schweyer zaprzeczył tym rewelacjom najkategoryczniej, mimo to nie zdołał zatrzeć wrażenia, jakie wywołał Wohlmuth, tembardziej, że taktyka związków narodowych tą ideę austriacko-bawarskiej monarchii całkiem otwarcie popiera.

PRZYGOTOWANIA DO OBALENIA RZĄDU W BAWARJI.

Monachium. (Pat.). W sejmie bawarskim doniósł przedstawiciel rządu, że burmistrz Norymbergji dr. Luppe zwrócił się bezpośrednio do Berlina o posiłki wojskowe dla Norymbergji. — Stwierdził on, że narodowi socjaliści zamierzają pomaszerować do Monachjum, aby obalić rząd. Gdyby zamach w Monachjum nie udał się, wówczas następnego dnia ma nastąpić zamach w Norymbergji.

Marsz. Foch wyjeżdża 9. bm. z Warszawy.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) W środę o godz. 8 rano marsz. Foch przybywa do Warszawy i tego dnia popołudniu o godz. 6 wyjeżdża do Lwowa, a następnie do Krakowa gdzie się spotka z marsz. Piłsudskim. Z Krakowa pojedzie marsz. Foch wprost do Pragi czeskiej.

W środę przed pożegnaniem Warszawy złożył marsz. Foch wieńce na pomnikach Józefa Poniatowskiego i Adama Mickiewicza.

Rozwiany sen o tekach.

STANOWISKO LEWICY PIASTA, N. P. R. I CH. D. NA DRODZE DO DEMOKRATYCZNEJ WIĘKSZOŚCI.

Warszawa, (tel. wł.) (F) W poważnych i najcięższych kolach politycznych liczą się z tem, że usiłowania piastowo endeckie pochwylenia władzy w swe ręce skończą się zupełnym niepowodzeniem. Klucz sytuacji leży w ręku lewicy Piasta, która na dzisiejszym zjeździe warszawskim — wbrew wszelkim tendencyjnie rozsiewanym plotkom i pogłoskom, zaznaczyła dobitnie swe niezachwiane stanowisko, a okazało się przytem, że masy ludowe ławą idą za kierunkiem p. Dąbskiego.

W tej sytuacji nie ma mowy o wciągnięciu N. P. R. do prawicowej większości, gdyż grupa ta uzależnia swe stanowisko od postępowania lewicy Piasta, przyczem bardzo znaczna wię-

kszość posłów N. P. R. jest zasadniczo przeciwna układom z prawicą.

Wobec rozchwiania się układów o większość pravicową siłą rzeczy otwiera się droga do starań o utworzenie większości demokratycznej dającej obecnemu rządowi możliwość trwałej skutecznej pracy. Inicjatywa w tej akcji — po nieudaniu się poprzedniej i po porażce jej inicjatorów — przesunęła by się w kierunku lewicy Piasta i klubu (Wyzwolenia. Jak się dowiadujemy, prowadzący realną politykę klub Ch. D. skłonny jest współdziałać w tego rodzaju większości i przystąpić do omówienia konkretnych szczegółów Chadecja podobno żąda dwu tek w zrekonstruowanym gabinecie premiera Sikorskiego.

Harmonie i rozdzwięki.

Przyjazd marszałka Focha, źródła radości całego narodu, łączącego się w poczucie bratniej solidarności, z drogim nam francuskim narodem, daje nieśmiertelnym kołom politycznym sposobność do dalszych, niewczesnych, bo tylekrotnie już skompromitowanych, tembardziej więc teraz — kompromitujących szpilek, intryg i napaści.

Prasa endecka — z „Rzeczypospolitą“ na czele — korzysta z przyjazdu marszałka Focha, by

przy każdej sposobności, w najmniej właściwy i taktowny sposób dać upust swej chorobliwej niechęci do marszałka Piłsudskiego tak jakby francuskiemu wodzowi tego rodzaju igraszki mogły być mile i nie dawały mu tylko niepożądany dla inicjatorów obraz braku kultury obywatelskiej, braku dojrzałości politycznej, braku poczucia godności własnej, widoczny w całej tej kampanji. Bo poszanowanie dla siebie samego każe szanować wielkich, zasłużonych ludzi, we własnym społeczeństwie, nie pozwala w żakowski sposób znie-

WŁADYSŁAW ORKAN.

19

Kostka Napierski

Powieść z XVII. wieku.

(Ciąg dalszy).

Kostka sparł rękę o stół, druga ujął się pod bok, wziął królewską postawę.

— Przebaczcie, panie pułkowniku, niech wam to nie będzie za obrazą, ale powiedziec trza otwarcie. Myśmy z łanu ludzi piechotnych, a ze sołtystwa konnych na potrzeby ojczyźnie dawali. Myśmy za Batorego króla i za Zygmunta w potrzebach pod Chocimem, pod Moskwą stawali; myśmy za Władysława ostatniego, niech się pamięć jego po wiek wieków święci, pochwały mieli za stawanie chobre pod Smoleńskiem; myśmy, kiedy trza było, do Wołoszy, na Węgry chodzili — a pod czas w domu wpadaliśmy w coraz to większą niewolę. Praw nas zbawiano, przywileje, z dawna nadane, rabowano. Do ostatniego — my, w tej ojczyźnie przyszli. Tyle — my się w tej Rzeczypospolitej pańskiej dosłużyli. Powiadają: szlachta broni kraju, przeto ma mieć prawa wszystkie, swoje i nasze. Niechże broni, jeśli zdole. Naród chłopski, już doświadczon, na to się nie ruszy.

Kostka utkwil wzrok mocny, w oczach Łętowskiego.

— Pytasz mię, panie Łętowski, o cel... Otoć powiem. Chcę narodowi chłopskiemu dać władztwo: aby z tej Rzeczy, dziś szlacheckiej, stworzył prawdziwą i potężną Rzecz pospolitą.

— Tak wej mi gwarzcie...

Łętowski wyciągnął dłoń, ujął drobne palce Kostki i ze wzruszeniem w milczeniu uściśnął. Poczem sięgnął do zanadrza, wydobył paczkę, zawiniętą w chustę, rozwinął, i plik papierów starych położył na stole.

— To są oto przywileje nasze. One dadzą wystąpieniu prawo.

Kostka rzucił okiem na pierwszy z brzegu dokument.

— Waś jesteś szlachcicem?

— Wszyscy tu bezmała sołtysi na Podhalu dawni szlachcice. Ale wdzialiśmy gunie, schłopieliśmy i dolę-niedolę chłopską uważamy za swoją. Owo też „urodzony“ w dokumentach późniejszych się traci.

Przycisnął dłoń przywileje.

— Ostawiam to do wglądu. Ufam Wmości, panie pułkowniku (czyś pułkownikiem, czy, jak miarkuję, kimś więcej). Przejieram prawość Twoją — rozumiem trudne zamierzenie. Niechajże pocznie się więc — w imię Boże. Poruszę Podhale. Rzekłes mi, Wasza Miłość, na wstępie Marszałkiem. Będę, jak w onej rebelji, marszałkował. Mam zaufanie: dadzą mi ludzie posłuch — do miesiąca pułki się zgromadzą. O wskazania zaś wszelkie przez zaufanego proszę. Z Bogiem ostają!

— Bóg zapłać za gotowość. Z Bogiem!

Łętowski opuścił pokój.

Po jego wyjściu Kostka począł w poruszeniu chodzić wzdłuż po izbie — zatrzymał się przy stole, oparł wzrok na dokumentach ostawionych — znów począł krząć...

— Kości zrucone — wyrzekł głośno.

Podszedł do okna. Światła w dworku na przeciw już pogasły. Jedno tylko narożne okno blade, przyciemnione zasłoną, świeciło. — Pokoik Zofii. Nie spi jeszcze.

I postać jej niezwykajnie cudna stanęła mu żywo przed oczyma. Ta twarzyczka anielska. o uśmiechu słonecznego ranka — w przysłodzi złotych promieni — i te oczy świetlane, kryniczne, o błękitnie najczystszyego nieba...

— Nie chyl się, serce. Qgniową masz przed sobą drogę. Niechaj spi szczęście, szczęśliwe.

Obrócił wzrok na skupisko dachów na drugim brzegu Dunajca; z ciemni onych, niby z masy ruin, wyrwała się na niebo ziskrzzone topolna wieża kościoła farnego.

Spało już miasto. Tylko od ulicy Ludzi-mierskiej, gdzie stała gospoda Węgra, hałas stłumiony dochodził — a z dalsza dobiegały śpiewy zwerbowanych, powracających do domu.

Wiatr podjął nutę przeciągłą i nadniósł wyraźne słowa:

„Hej!... panowie, panowie,

Bedziecie panarni,

Ino nie bedziecie

Przewodziec nad nami...“

(C. d. n.)

Nieuzasadnione pretensje.

Litwa nadal nie uznaje decyzji Rady ambasadorów w sprawie wschodnich granic Polski i podziału pasa neutralnego.

NOWE PROTESTY.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Litewski prezes min. Galwanuskas złożył na ręce gen. sekretarza Ligi Narodów notę w której żąda wniesienia na porządek dzienny najbliższego ogólnego zgromadzenia Ligi następujących spraw:

1) Protest litewski przeciwko uznaniu uchwały Rady Ambasadorów o wschodnich granicach Polski.

2) Protest litewski przeciwko repertowi Rady Ligi o wykonaniu uchwały Ligi w sprawie podziału pasa neutralnego.

3) Sprawa odesłanej do trybunału międzynarodowego w Hadze z prośbą o opinię doradczą tezy litewskiej o upoważnieniu Litwy do kroków

wojennych względem Polski z powodu osadzenia części pasa neutralnego przez Polskę.

SPRAWA STOSUNKÓW POLSKO-LITEWSKICH.

Warszawa, (tel. wł.) (G). Wczoraj popoł. odbyło się posiedzenie komitetu politycznego rady ministrów przy udziale szefa sztabu marsz. Piłsudskiego. Omawiano sprawę stosunków polsko-litewskich a w szczególności sprawę ochrony granic Polski od strony Litwy oraz sprawę dalszej akcji dyplomatycznej rządu polskiego w związku z nieuznaniem przez Litwę decyzji Rady Ambasadorów o podziale pasa neutralnego oraz o uznaniu wschodnich granic Polski.

Dalsze szykany religijne Moskwy.

Misjonarzom katolickim zabroniono wstępować na terytorjum sowieckie.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Z Moskwy donoszą, że zagraniczni przedstawiciele rządu Rosji sowieckiej otrzymali rozporządzenie zakazujące udzielenia katolickim misjonarzom prawa wstępu w granice Rosji sowieckiej.

Odpowiedź rządu franc. na propozycje niemieckie.

Nota niem. jest skrytym wyrazem buntu przeciw traktatowi wersalskiemu.

Paryż. (Pat.) Odpowiedź francusko-belgijska na notę niemiecką stwierdza iż żadne środki podjęte przez Francję i Belgię nie są sprzeczne z postanowieniami traktatu wersalskiego. Nota zaznacza czynny charakter oporu, który wyraża się przez strajki funkcyjarskie niemieckich, sabotaże i występki przeciw prawu publicznemu, narażanie na niebezpieczeństwo życia żołnierzy i funkcyjarskich francuskich i belgijskich.

Wobec powyższych faktów żadna propozycja niemiecka nie mogłaby być wzięta pod uwagę dopóki trwać będzie ten opór.

Dalej stwierdza nota, że ofiarowane sumy nie przedstawiają nawet jednej czwartej części sumy ustalonej przez komisję odszkodowań i nie wystarczają Francji i Belgii na odbudowę zniszczonych okolic.

Rząd Rzeszy domaga się udzielenia Niemcom moratorium na 4 i pół roku. Gdyby się nawet

wzięło pod uwagę obecną wartość 20 miliardów proponowanych przez Niemcy, to na pierwszą ratę przypadłoby 15'820 milionów. Wyplata dwu następnych rat wynoszących ogółem 5 miliardów oboparta jest na tytuł zastrzeżeń, że staje się jak najbardziej problematyczna. Rząd Rzeszy nie określa wcale, w jaki sposób doprowadzi do stabilizacji waluty, ani też nie wymienia zarządzeń ustawodawczych, lub środków, które będą służyły jako gwarancja pożyczki.

Nota francusko-belgijska podkreśla, że propozycje dotyczące bezpieczeństwa są również ogólnikowe i iluzoryczne. W zamian za wyż wymienione propozycje żąda Rzesza przywrócenia status quo ante na terenie zagłębia Ruhry i na lewym brzegu Renu.

Nota niemiecka jest zaledwie zamaskowanym wyrazem buntu przeciw traktatowi wersalskiemu.

W końcu zaznacza nota, że Francja i Belgja

RODOWÓD EKSPRESJONIZMU.

(przed otwarciem wystawy formistów).

I.

Podczas kiedy ekspresjonizm lat 80 i 90, który określał kulturę wyższych warstw społeczeństwa Europy środkowej, wychodził z Paryża, sfera podnień dzisiejszej sztuki rozszerza się i na inne ziemie. Obok Francji występuje obecnie Holandia i Skandynawja, Rosja, Szwajcaria i Włochy. Tych sześć nazw, to sześć grup, które wskazują źródła dzisiejszego ruchu artystycznego, Strindberg i Munch w północnej Europie, van Gogh w Holandji, Cezanne, Matisse i Picasso we Francji, Hodler (którego arcydzieło pt. „Wiosna“ podziwialiśmy dzięki Bołoz Antoniewiczowi przed kilkunastu laty we Lwowie), futurysta we Włoszech, Dostojewskij i Kandynskij w Rosji. Chociaż wszyscy oni różnią się między sobą, jedno jest im wspólne: namiętność ognistego, kipiącego zarem temperamentu, z jakim podejmują zagadnienie bytu. A co ich wszystkich wewnętrznie zespala to odczucie wielkich wartości życiowych, odczucie metafizycznej treści rzeczywistości, wskazanie pod powłoką różnorodności zjawisk jednostkowych głęboko ukrytych korzeni wewnętrznej jedności. Futurysty proklamowali nieustannie w swych liczących manifestach „dynamikę życia“ jako największą wartość istnienia. Monumentalny

impresjonizm van Gogha łagina i włacza jednostkowe przedmioty w potężny i gwałtowny ruch krzywizn linii i barw. A dramatyczne postaci Strindberga, wyzbywszy się szekspirowskiego naturalizmu są jedynie maskami i symbolami wielkich typów ludzkich: nieszczęśliwego, starca, kobiety. Sztuka Picassa, przypominająca bożki Negrów, odsłania metafizyczne oblicze prymitywnej ludzkości.

Wszyscy ci wielcy twórcy porzucili sposób kształtowania naturalistycznej sztuki; oni konstruują świat, stylizują formy, w których on się nam objawia, dążą (im później tem świadomie) do wielkiego stylu, do stylu, który zrodził się z wielkiego uczucia dla jedności wszelkiego istnienia, z uczucia dla rdzennego związku wszystkich, choćby najbardziej różnorodnych i luźnych objawów życia, z namiętnego napięcia woli i uczuć. W ramach tej namiętności są bez wątpienia widoczne odmiany i odcięcia, im bardziej na południe, tem bardziej odsłania się beztronski popęd do ruchu (Severini, Boccioni) a z nim wiara w świat ziemski. Człowiekowi północy brak tej pełni życia zewnętrzniego, a co zatem idzie, brak zaufania w prawdę świata zjawisk. Ale tu i tam zar wewnętrzny jest zarówno najgłębszą treścią, jak i zewnętrznym wyrazem ich przeżyć metafizycznych.

Można wskazać źródła psychiczne tego ruchu kulturalno-artystycznego. Jednym z nich to skrajny indywidualizm, który znalazł najwyższy

byłyby skłonne raz jeszcze przyjąć od Niemiec parę słów na piśmie.

PRASA O ODPOWIEDZI POINCAREGO.

Paryż. (PAT). Dzienniki aprobuja jedno-myślnie odpowiedź Poincarego na propozycje niemieckie, podkreślając jej jasność, precyzję, i umiarkowanie. Prasa stwierdza, że odpowiedź ta ogranicza się do przypomnienia Niemcom elementarnych spraw i zaznacza, że traktat wersalski nie będzie świstkiem papieru. Odpowiedź francuska jest dla wszystkich potwierdzeniem kontynuacji polityki francusko-belgijskiej z 11. stycznia br.

Nota rządu polskiego do Niemiec w sprawie G. Śląska.

Berlin, (PAT). Poseł polski w Berlinie złożył w urzędzie spraw zagr. notę werbalną następującej treści: W czasie przyjęcia w marcu br. delegacji Hilfsbundu przez kanclerza Cuno, tenże oświadczył, że poważna krzywda została wyrządzona zarówno produkcji jak i rozwojowi G. Śląska przez samowolne wykreślenie nowej granicy. W dniu 8. kwietnia br. odbyła się w Berlinie wielka manifestacja, w której wziął udział minister finansów Hermes i jeden z ministrów oraz b. pełnomocnik do rokowań w sprawie G. Śląska min. Schiffer. W czasie uroczystości poseł centrowy dr. Herschel z Wrocławia zabrał głos i oświadczył między innymi, że część G. Śląska przyznana Polsce „została oderwana od Niemiec w sposób nieprawny“, i że zadaniem związku Hilfsbundu, który tenże spełnia z pełnym powodzeniem jest przestrzeganie i utrzymanie łączności ekonomicznej i moralnej między G. Śląskiem i Niemcami, a także przygotowanie drogi do szybkiego powrotu tego kraju do Niemiec. Powyższe przytoczone oświadczenia są tylko dalszym ciągiem taktyki, którą przyjęły Niemcy w sprawie G. Śląska. Szanując podpisy położone na zawartych traktatach pokojowych, rząd polski protestuje przeciwko wytoczonym oświadczeniom, które stwarzają tak dla jednej, jak i dla drugiej strony atmosferę niepewności i podniecenia które mogłyby wnieść niepokoi w stosunki między obu krajami.

wyraz w pismach Nietzschego, a którego hasłem było: być niezależnym, tworzyć rzeczy nowe, nieporównane, być twórcą swego jedynie świata. To dążenie, zależnie od intensywności jego wypowiedzenia, może mieć różne skutki. Wyrazi się ono bądź w popędzie do osobistego wypowiedzenia się w słowie lub linii, a wtedy wywoła bardziej namiętne odnoszenie się do siebie samego i do rzeczywistości, — bądź też, jeśli się spotęguje do najwyższego stopnia wyrazi się silną podniętą woli do ucieczki od wszelkiej rzeczywistości. Bo rzeczywistość jest wszystkim dana jednakowo, jest powszechnym wspólnym środkiem porozumiewania się, — jest obiektywną. Bezgraniczne przeto osamotnienie osiąga się dopiero w wyobraźni, w fantastycznym świecie i realności, stworzonym najbardziej subiektywną wolą. Lecz właśnie dlatego, że rzeczywistość obiektywna jest przeciwieństwem wytworzenia łączności między jednostkami, taki stan jest nieosiągalny, gdyż jaż nasza musi się posługiwać światem zewnętrznym by stać się zrozumiałą dla innych, a przynajmniej dla siebie w pewnych momentach swego istnienia.

W ten sposób powstaje pomost między skrajną fantastycznością a naszymi bliźnimi a zarazem osłabienie radykalnego indywidualizmu.

Lecz należy podnieść i inne następstwo absolutnej wyłączności zasady indywidualistycznej. Forma wyobraźni nabiera wskutek tego charakteru stępszałej jednostajności. Burząc bowiem

Przyjazd marszałka Focha do Lwowa.

(a) Wczoraj przedpołudniem odbyło się w województwie posiedzenie komitetu przyjęcia marsz. Focha w naszym mieście. Przyjazd marszałka nastąpi we czwartek 10 bm. rano, wyjazd wieczorem. Ustalono już ostatecznie program przyjęcia. — Sekcja dekoracyjna pod przewodn. dyrektora departamentu techn. magistratu Łużckiego kończy już swoje prace, sekcja szpalerowa pod przewodn. p. Marj. Dziedzielowicza odbyła już szereg posiedzeń, wczoraj zaś popołudniu w ratuszu omówiono szczegółowo plan rozmieszczenia na ulicach miasta młodzieży szkolnej i wszystkich organizacji i Stowarzyszeń ze sztandarami Młodzież szkolna trzymać będzie w szpalerze chorągiewki o barwach francuskich i kwiaty, które rzucić będzie do stóp dostojnego gościa.

Dekoracja miasta, jak wynika z dotychczasowych wiadomości, będzie bardzo piękna, mimo, że miasto nasze jest ubogie w chorągwie. Mnóstwo osób zaopatruje się w materiały na chorągwie u firmy Drexlera przy pl. Kapitulnym. Chorągwie francuskie sporządzone w ten sposób, że równolegle przy drzewcu należy umieścić kolor niebieski, obok biały, wreszcie czerwony. Kije do chorągwi nabywać można w kramach gmachu Skarbkowskiego.

NALEPKI.

Z inicjatywy komitetu przyjęcia marsz. Focha Tow. Szkoły h. l. wydało nalepki w barwach francuskich. Nalepki po 200 mkp, nabywać można już w handlach. Każdy mieszkaniec winien ozdobić okna swego mieszkania nalepkami.

Rozkaz Sokół. Wszyscy umundurowani, jakoteż wszyscy nieumundurowani członkowie lwowskich gniazd Sokół obowiązyani są bezwzględnie do wzięcia udziału w przyjęciu marsz. Focha. — Zbiórka we wszystkich gniazdach we czwartek 10 bm. o godz. 7-mej rano, o godz. 7'30 ogólna zbiórka w Sokole Macierzy.

Wydział związku inwalidów wojennych wzywa swoich członków, wdowy i sieroty, by w dniu 10 bm. o godz. 7'30 rano, zebrał się wszyscy w podwórzu koło lokalu Związku przy ul. Ossolińskich, z kąd wyruszą ze sztandarem na wyznaczone miejsce.

Wydział „Gwiazdy“ wzywa członków do gremialnego wzięcia udziału w przyjęciu marszałka Focha. Punkt zborny we czwartek o godz. 8 i pół rano w lokalu Stow. przy ul. Franciszkańskiej, z kąd wymarsz na miejsce oznaczone przez komitet.

Wszelkie nawyknięcia i tradycje, schodzi do głębin pierwotności jednostek; odnajdując wszędzie to samo, zyskuje tam trwałą punkt, źródło mocy człowieka. Stąd im skrajniejszym jest indywidualizm w swej namiętności, tem bardziej podobne muszą być jego objawy życiowe, tem schematyczniejsza jego forma artystyczna. Takie stanowisko życiowe, już przez samą schematykę ma widoczny związek ze światem powszechności, pojęciowości, albowiem pojęcie jest schematem rzeczy, identycznym wszystkim przedmiotom jednostkowym pewnej grupy. Stąd na obrazach współczesnych domy to skrzynki, oblicza to maski, postacie to manekiny.

Ten bliski związek skrajnego indywidualizmu ze schematyką nie jest jedynie pozorny i przypadkowy. On wyrasta logicznie z przeciwieństwa zasady indywidualistycznej i konieczności oparcia się o świat widzialny. Bo skoro subiektywność człowieka zdana jest w jakikolwiek sposób na obiektywność i musi się nią posługiwać, jako materialem kształtowania — jest apriorycznie związana ze światem zjawisk. Wola czystego indywidualizmu zatamuje się. Albowiem kto zamyka oczy przed rzeczywistością, w tym budzi się i jest czynne dziedzictwo doświadczeń poprzednich generacji: świadomość gatunku i nakaz gatunku. Ta pozostałość doświadczeń gatunku, nabytych przed urodzeniem, jest tem, co możnaby ująć nazwą, pojęcia. Bo tylko jednorazowość przeżycia terażniejszości umożliwia indywidualizację i ją urzeczywistnia

Zjednoczenie polskich chrześc. Tow. kobiecych wzywa wszystkich swoich członków do przyzwyczajenia się w uświetnieniu przyjęcia marsz. Focha jak najpiękniejszym udekorowaniem domów, gremialnym udziałem w szpalerach, obrzuceniem go kwieciami bratka symbolem braterstwa i pamięci. Zarazem wzywa delegatki do stawienia się punktualnie o godz. 8-mej na dworcu głównym przed wejściem do salonu przyjęć we czwartek 10 maja, celem przyjęcia marsz. Focha. Po legitymacje zgłaszać się we środę między 6-tą a 7-mą popołudniu w Ossolineum w mieszkaniu przewodniczącej.

Komitet Budowy II-go Domu Techników sprzedawać będzie na przyjęcie marszałka Focha, chorągiewki o barwach francuskich i polskich na ulicach miasta, w dniach 9 i 10 bm. w cenie po 1000 Mkp, za sztukę. — Obowiązkiem Społeczeństwa kupować tylko te chorągiewki.

PRZYJAZD MARSZAŁKA FOCHA DO POZNANIA.

Poznań. (PAT). O godz. 7'36 nadjechał pociąg wiozący marszałka Focha. Wysiadającego z pociągu marszałka w towarzystwie min. Sosnkowskiego powitał krótkim przemówieniem gen. Raszewski, wojewoda Bniński i prezydent miasta Ratajski. Następnie marszałek przeszedłszy przed frontem komp. honorowej saperów udał się na plac przed dworcem, gdzie trzy dziewczynki wręczyły mu bukiet z białych róż. Marszałek odebrawszy róże ucałował serdecznie dziewczynki. Potem udał się marszałek do Zamku. W drodze witany był entuzjastycznymi okrzykami. Na Zamku odbyło się śniadanie, w którym uczestniczyło najbliższe otoczenie marszałka. O godzinie 9-tej opuściwszy apartamenty zamkowe wyszedł marszałek na dziedziniec aby obejrzeć gmach Zamku. W tej chwili przystąpił do niego weteran 1863 roku i wręczył mu wianek kwiatów za co marszałek serdecznie podziękował. Po godzinie 9-tej udał się marszałek wraz z min. Sosnkowskim i szefem misji gen. Dupont'em samochodem do Biedruska, gdzie odbyła się rewja wojskowa.

OPINIA MARSZAŁKA FOCHA O SPRAWNOŚCI BOJOWEJ ARMJI POLSKIEJ.

Paryż. (Pat.) W wywiadzie z korespondentem „Matina“ w Warszawie oświadczył marsz. Foch że czuje się niezwykle szczęśliwy z entuzjastycznego przyjęcia z jakim się spotkał w czasie swej podróży po Polsce.

Marszałek stwierdził, na podstawie rewji odbytej dnia 3 maja znakomitą postawę wojsk polskich oraz poważną pracę dokonaną przez szkoły

(Bergson); skrajna indywidualistyczna i jej rezygnacja z doświadczeń popycha człowieka w wieczność w uogólnienie. Wszelka bowiem skrajność z nieuniknioną konsekwencją paradoksu przenosi się w swe przeciwieństwo.

Dzieło, jakie teraz powstaje, nie posiada oblicza ruchliwego, zróżnicowanego życia duchowego, wytryskającego z przeżycia bezustannej przemiany rzeczywistości, lecz niezmienną stałość przedmiotu pojęcia. Gdyż w niezmienniej wieczności żyją — nie rzeczy czasowe, pełne zagadnień i niepewności, lecz schematy ludzi i rzeczy: ich pojęcia. W miejsce każdorazowej rzeczywistości wstępuje do pewnego stopnia jej embrjonalna forma, jej symbol lub jej metafizyczny początek. To schematyzujące przeżycie i ujęcie świata jest jakby środkiem ratunkowym przed rozprószeniem, jakie przynosi ze sobą nadmiar bogactwo i zmienność zjawisk rzeczywistości. Dzisiejsza sztuka bowiem (ta naprawdę dzisiejsza), jest odwróceniem się od indywidualizmu, a zwrotem ku uogólnieniom w treści i w formie, jest przejściem od wczuwania się w przyrodnicze indywidualne do pełnej woli stworzenia istot ponad indywidualnych, pojęciowych, jest przemianą impresjonizmu w ekspresjonizm, jest logicznym następstwem radykalnej, indywidualistycznej zasady życiowej.

Władysław J. Terlecki.

wojskowe, dodając, że Polska będzie mogła w najbliższym czasie stworzyć wszystko co jest konieczne dla obrony narodowej i potrafi niezawodnie zapewnić nienaruszalność swego terytorjum.

W końcu zaznaczył marszałek, że byłoby niepotrzebne, aby w razie wybuchu wojny przybył do Polski dla objęcia osobistie dowództwa nad armją polską. Polska posiada bowiem dość dzielnych wodzów wypróbowanych w czasie kampanji w roku 1920.

Kronika.

KALENDARZYK.

Dziś rz. kat. Stanisława b.; gr. kat. Marka Ew. Jutro rz. kat. Grzegorza; gr. kat. Wasylija. — Wschód słońca 3'51, zachód 6'49.

TEATR WIELKI.

Wtorek „Łabędzie jezioro“.
Środa „Hugenoci“.
Czwartek o g. 3 pop. „Halka“ — o 7 wieczór z powodu pobytu marszałka Focha „Orleń“.
Piątek „Łabędzie jezioro“ (przedstawienie zakupione przez Nuze).

TEATR MAŁY.

Wtorek i środa „Tragedja dzieci“.
Czwartek „Brat marnotrawny“.
Piątek „Tragedja dzieci“.

TEATR NOWOŚCI.

Wtorek „Kiki“.
Środa „Frasquita“.
Czwartek „Hiszpańska mucha“.
Sobota „Naręczona Lukullusa“, operetka w 3 aktach Gilberta (premiera).

WILKI SREBRNE po cenach umiarkowanych poleca Budapeszteński Magazyn Inter Breifeld i Wiesner Lwów, Sykstuska 2.

We Lwowie.

— (a) **Obchód rządowy dla ociemniałych.** — Podniosła chwilę przeżyli onegdaj najniezwyklejsi, bo ociemniali nasi bohaterzy, na uroczystości urządzonej ku uczczeniu rocznicy Konstytucji 3 maja. Obchód odbył się w sali domu inwalidów. Po przemówieniu nastąpiły produkcje chóru prof. Loebłowej, który wykonał mało u nas znane pieśni Świerzyńskiego na 3-go maja.

— **P. Tadeusz Harleb**, nadzwyczajny komisarz dla zwalczania drożyzny, bawił przez dwa dni we Lwowie.

— **Teatr a pobyt marsz. Focha.** Z powodu uroczystości związanej z pobytom Marszałka Focha we Lwowie, odbędzie się we czwartek uroczyste przedstawienie „Orlecia“ w Teatrze Wielkim. Przed przedstawieniem orkiestra odegra „Marsyliankę“ i Hymn narodowy. Bilety na to przedstawienie sprzedają już dziś wszystkie kasy teatralne.

— **Odnaczenie dyrektora teatrów p. Czarnowskiego.** Departament polityczny min. spraw zag. nadesłał do dyr. teatrów miejskich we Lwowie p. Ludwika Czarnowskiego pismo z zawiadomieniem o nadaniu mu przez rząd jugosłowiański krzyża oficerskiego św. Sawy.

— **Wszystkie przedstawienia „Orlecia“** w Teatrze Wielkim rozpoczynają się zawsze o godzinie 7. wieczorem.

— (t) **Napaść na gładkiej drodze.** Do przechodzącego spokojnie ul. Ormiańska, zarobnika Michała Kopezyńskiego przystąpiło dwóch osobników z zadaniem (by ten im załadował wódek. Kiedy Kopezyński oświadczył im, że nie ma zamiaru pić w ich imięm towarzystwie, jeden z nich uderzył go w twarz zaś drugi wyciągnął nóż i chciał go nim ugodzić. Kopezyński chciał wyrwać nożownikowi broń z ręki, i podczas szamotania silnie się skaleczył. Bandyci ci nazywają się Michał Dragan i Stefan Tryll.

— (t) **Omali nie tragedja.** Ulicą Mickiewicza szła wczoraj w południe Berta Spech, wchając przed sobą wózek w którym siedziało jej dwoje dzieci, jedno 3-letnie drugie 1 rok liczące. W tem obok kawiarni „Warszawa“ nadjechało auto Nr. 685 prowadzone przez szofera Michała Litowskiego, tak szybko że Spech zaledwie zdążyła uskoczyć w bok, zostawiając wózek, który zaczepił się o bok auta jechał wraz z dziećmi kilkanaście kroków. Na szczęście wózek nie przewrócił się i dzieci wyszły bez szwanku a wypadek skończył się jedynie na lekkim uszkodzeniu wózka.

Z całej Polski.

— **Król rumuński Ferdynand** przybędzie do Warszawy dnia 25 6 br. (G)

— (m) **Dar włościanina dla szkoły.** Wójt Iglowski z Rybnej w wojew. kieleckim ofiarował 24 morgi ziemi i 2 miliony Mp. gotówki na 7-klasową szkołę imienia Marii Konopnickiej.

— **Zjazd związku młodzieży wiejskiej.** Zjazd informacyjno-pokazowy okręgowego związku młodzieży wiejskiej odbył się w Równem. Zadaniem zjazdu było zapoznanie czynników rządowych i samorządowych ze stopniem zaawansowania organizacji młodzieży w dążeniu do ideałów związku. Na powyższe tematy wygłoszone zostały stosowne referaty, uzupełnione praktycznym pokazem prac młodzieży w formie robót ręcznych koleżanek, biblioteczek, apteczek, wydawnictw, biurowości itp., prowadzonych przez młodzież po wsiach.

W obradach, w których wogóle udział wzięło około 300 osób, delegatów różnych instytucji, organizacji, oraz członków Kół młodzieży, stwierdzono niezwykłą ważność oświatowo-kulturalnego ruchu wśród młodzieży na wsi kresowej w wychowaniu typu uświadomionego Polaka obywatela.

— (m) **Biuro informacyjne urzędu emigracyjnego dla emigrantów.** Urząd emigracyjny przy ministerjum pracy i opieki społecznej otworzył nowy dział, poświęcony wyłącznie informacjom udzielanym emigrantom oraz Polakom, powracającym z obczyzny.

Informacje dotyczą warunków podróży, cen przejazdu, przepisów emigracyjnych, obowiązujących w państwach obcych, stosunków gospodarczych, ustaw kolonizacyjnych itp.

Wszystkie informacje oparte będą wyłącznie na źródłach urzędowych lub półurzędowych i udzielane zgłaszającym się w drodze ustnej i pisemnej. Prócz tego urząd będzie wydawał specjalne broszury i komunikaty, poświęcone odnośnym sprawom.

Z tego to powodu pożądanym jest nadsyłanie urzędowi emigracyjnemu tych wszystkich informacji, ważnych dla emigrantów, które mogą im być pomocne przy spełnianiu wyżej wymienionych zadań. Pożądane są informacje, dotyczące wystawionych na sprzedaż gospodarstw rolnych, istniejącego zapotrzebowania na drobne przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe oraz na pewne kategorie rzemieślników i innego rodzaju pracowników, których brak daje się odczuwać w danej okolicy. Nadsyłane informacje winny być — o ile możliwości od razu zaopatrzone we wszelkie bliższe szczegóły.

— **Wybuch petardy w Krakowie.** W sobotę o godz. 9 i pół wieczór w domu przy ul. Krakowskiej 23 w Krakowie wybuchła petarda dynamitowa na 2 p. tego domu pod drzwiami pokoju Abrahama Kellera, właściciela domu i restauracji, mieszczącej się w tej kamienicy. Spustoszenie, wywołane wybuchem, jest bardzo wielkie. Drzwi i okna od wspomnianego pokoju wyrwane doszczętnie z futryn, trzecie piętro w połowie zniszczone, a dach szklany nad klatką schodową rozbity na drobny mak. W całym domu wypadły szyby, i popękały drzwi. Na szczęście w pokoju, gdzie nastąpił wybuch, nie było nikogo. Był to pusty numer hotelowy. Dom cały i klatka schodowa zawalona jest gruzami, belkami i szkłem.

Dokonane przez policję oględziny ustaliły następujący stan rzeczy:

Zbrodniczą ręką, która podłożyła petardę, działała z świadomym celem wywołania jedynie popłochu i dlatego wybrała niezamieszkały pokój. Petarda podłożona była pod próg pokoju w ten sposób, jak przy ulicy Studenckiej pod domem rektora Natansona. Dalsze śledztwo wykazało, że w tymże domu na I. piętrze mieści się lokal stow. żyd. „Bundu“.

Dom zamknięto i wszystkich mieszkańców poddano przesłuchaniu. Na ślad sprawców dotąd

— **Zamordowanie proboszcza prawosławnego.** W Zamaroczku, w pow. święciańskim trzech bandytów zastrzeliło przez okno proboszcza cerkwi prawosławnej, 35-letniego Daniela Iwankiewicza. Po zabójstwie bandyci zrabowali różne

rzeczy oraz 260 tys. mk. Dochodzenie ustaliło, iż morderstwo popełnili dezercyzy Stefan Kowrus, Andrzej Wołosiewicz i Jan Czerniawski. Powodem morderstwa była zemsta, ponieważ Iwankiewicz wydawał władzom policyjnym ukrywających się dezercerów. Zbrodniarze zbiegli.

Ze świata.

— **Pułk marszałka Focha.** Z okazji przyjazdu marsz. Focha do Czech i pobytu tam jego w dniach od 14 do 17 bm. otrzyma 1 z pułków piechoty nazwę: „Pułku marsz. Focha“.

— **Rocznica śmierci Fr. Nullo.** W Rzymie obchodzono uroczystości 60-tą rocznicę śmierci garybaldczyka Franciszka Nullo poległego za niepodległość Polski. Polska delegacja wojskowa oraz delegaci garibaldczyków złożyli kwiaty na na grobie nieznanego żołnierza. Następnie delegacja polska była przyjęta przez gen. Piazza.

— **Fotografowanie mózgu człowieka żyjącego** W szpitalu uniwersyteckim w Filandelfji wynaleziono sposób fotografowania mózgu żyjącej osoby, bez narażenia zdrowia pacjenta.

Grono lekarzy wspomnianego szpitala dokonało zdjęć fotograficznych mózgu 10-miesięcznego dziecka.

Są to pierwsze fotografie, jakie kiedykolwiek zdołano osiągnąć, a mogą one okazać się bardzo pomocne przy leczeniu chorób mózgowych.

— (io) **Ile jest warta kwarta krwi ludzkiej.** Cenny płyn przepływający w żyłach ludzkich, który dziś wiele osób w Ameryce sprzedaje, celem ratowania innych od śmierci, a siebie od biedy, powinien nareszcie mieć swą cenę.

Ile jest warta kwarta krwi ludzkiej? Takie pytanie zadała sądowi w San Francisco Leonia Standiford, której za kwartę krwi, udzielonej G. Hilliard, ofiarowano tylko 15 dolarów, a p. Standiford domaga się 2500 dol.

Zmarły Henryk Caruso zapłacił za kwartę krwi dla siebie 1500 dol., co wszakże nie uratowało jego życia. Tyle też żąda pani Standiford, ale domaga się też dodatkowo 1000 dol. za kosztą leczenia się w czasie słabości jaką przeszła po transfuzji swej krwi.

— **Katastrofa lotnicza na Węgrzech.** Wczoraj spadł hydroplan odbywający przejażdżkę w okolicach Budapesztu, przezczem jeden z pasażerów poniósł śmierć zaś pilot, mechanik i trzech innych pasażerów odniosło ciężkie rany.

Zebrań, odczytów i widowiska.

— **Tydzień Czerwonego Krzyża** rozpoczyna się wieczorem wiosennym w dniu 26. bm. w salach prezydium miasta. Uchwalono nie rozsyłać zaproszeń dla uniknięcia znacznych kosztów, a rozsprzedaży biletów podjęły się panie komitetowe. Komitet ma stałe dyżury codziennie między 12—1 w biurze Czerw. Krzyża ul. Bielowskiego 6.

— **Posiedzenie zarządu Klubu Politycznego Kobiet Postępowych** odbędzie się we środę d. 9 b. m. o godzinie 7. wiecz. w lokalu Klubu. Na porządku dziennym sprawy b. ważne.

— **TOWARZYSTWO AKCYJNE „ARMA“** Lwowskie Warsztaty broni, poleca uwadze PT. myśliwych swój sklep przy ul. Lindego 9 obficie zaopatrzonej w broń nowoczesną swego wyrobu i pierwszorzędną fabryk zagranicznych oraz we wszelkie przybory myśliwskie i amunicję. Przyjmuje broń do naprawy i ostrzelania, montowanie lunet.

— **Walne Zgromadzenie Spółdzielni kolej. „Okręgowka“** przyznało do rozdziału pomiędzy wdowy i sieroty po kolejowych kwotę jednego miliona marek. Dziękując za ten hojny dar dodajemy, że Centralny Związek Emerytów kolejowych we Lwowie, przeznacza z oszczędności osiągniętych przy garderobie i numerowych dalszą kwotę trzy miliony marek i łączna suma cztery miliony marek zostanie rozdzielona na następujące stypendja. 20 stypendja po 50.000 mp., 50 stypendja po 30.000, 80 stypendja po 20.000 mp. razem 150 stypendja w łącznej kwocie cztery miliony marek. O stypendja te ubiegać się mogą biedne wdowy obciążone liczną rodziną, sieroty, emeryci i inwalidzi kolejowi, którzy znajdują się w złych stosunkach materialnych. Podania należy wnieść do końca maja br. do Wydziału centralnego związku emerytów kolej. we Lwowie ul. Krasickich 5, w godz. urzędowych. **luż. Stefan Neuhoff.**

Germanizacja dzieci polskich w Lipsku.

ODEZWA!

Polacy! Dzieci wychodźstwa polskiego w okręgu Lipskim zagrożone. Połowa dzieci już nie mówi po polsku. Jeszcze więcej dzieci polskich chodzi głodno do szkoły. Wskutek ciężkich warunków gospodarczych w Niemczech, oboje rodzice są zmuszeni pracować, a dzieci wychowując się na ulicy, germanizują się. Szkoła niemiecka dopełnia resztę,

Polacy! Niemcy dbając o swoją przyszłość, cały świat do pomocy wzywają. I tak rok rocznie tysiące swych dzieci na wytchnienie za granicę wysyłają. O naszych dzieciach oni nie pamiętają.

Polacy! Zastąpmy ich, bo i o naszą przyszłość, się rozchodzą.

Dajmy możność naszym dzieciom, swoje ojczyznę poznać o której istnieniu niejedno niewie!

Dajmy im możność, żeby choć na krótki czas u nas wytchnąć mogło i wdzięczną pamięć o Polsce zachowało!

Dajmy im możność, żeby w kraju polskim swój język poznali.

Dajmy im możność poznania swoich zwyczajów i obyczajów!

Polacy! Chcecie, ażeby dzieci na wychodźstwie stały się podporą Państwa Polskiego, chcecie, ażeby one dla kultury polskiej nie zatracone zostały, pomagajcie! Zabierajcie po jednemu, po kilku, podług możliwości do swoich miast i wiosek na kilka tygodni, a całe wychodźstwo odetchnie, gdy zobaczy, że Polska o nich dba.

Rodacy! Nie zapominajcie o nas!

Polski komitet szkolny w Lipsku.

Zgłoszenia osób ofiarnych, pragnących dzieci możliwie z wszelkimi lub częściowymi kosztami do siebie na wytchnienie wziąć, przyjmuje Antoni Cegłowski, Leipzig, Kochstr. 25 (Niemcy).

(Zycziwe pisma polskie prosi się o przedruk powyższej odezwy).

D6

Szanowni. Prenumeratorów

„KURJERA LWOWSKIEGO“

Prosimy uprzejmie o jak najrychlejsze nadesłanie prenumeraty —

na maj

wraz z ewent. zaległością, celem uregulowania nakładu. — Wypłata kwot wpłaconych na czeki Pocztovej Kasy Oszczędz. następuje po upływie 8 do 10 dni, z tego powodu najrychlejsza wysyłka prenumeraty jest wskazaną w interesie Szan. Prenumeratorów,

Na czekach lub przekazach wymienić należy, na jaki cel służyć ma nadesłana kwota, prenumerata, ogłoszenie, składki.

Cena pojedynczego numeru 500 m.

Cena prenumeraty wynosi:

We Lwowie miesięcznie do odbierania w administracji „Kurjera Lwowskiego“ . . .	11.500 m.
We Lwowie z odnośzeniem do domu	13.000 m.
Z przesyłką pocztową w całej Polsce	13.000 m.
Za granicą miesięcznie	18.000 m.

Organizacja handlu polskiego.

Zarząd wschodnio-małopolskiego oddziału stowarzyszenia kupców polskich podjął z końcem ub. roku akcję przygotowawczą, celem rozbudowy polskiego stanu posiadania w handlu zwłaszcza prowincjonalnym. Ideą przewodnią tych prac jest finansowe i moralne poparcie wysiłków polskiej młodzieży handlowej, która z powodu stosunków powojennych nie może się usamodzielniać, zakładając własne przedsiębiorstwa handlowe.

Rozwiązanie tego zagadnienia, pierwszorzędnej wagi dla naszych stosunków kresowych, wskazuje projekt wiceprez. dra Bienkowskiego oparty na zasadzie kooperatywy kapitału i pracy.

Projekt przewiduje powołanie do życia specjalnej instytucji, zorganizowanej na zasadach ścisłe kupieckich, o silnej podstawie finansowej.

Po objęciu gestji założycielskiej przez Bank Ziemi w Lwowie zwołał dyr. dr. J. Rozwadowski na dzień 2. maja konferencję założycieli, która ukonstytuowała się na wniosek dra Herberta w komitet ścisły wyłaniając z pośród siebie komisję finansową (dr. inż. Bienkowski, dyr. Nalepa, dyr. Siuda, L. Hoszowski), prawną (dyr. dr. Rozwadowski, W. Sulimirski, mec. dr. Zaleski, dr. Herbert) i techniczną (B. Połoniecki, K. Krupiński, M. Zaleski).

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 5. maja.

+ **Zakaz wywozu jęczmienia.** Komitet ekonomiczny Rady ministrów uchwalił zakaz wywozu zbóż chlebowych rozszerzyć również na jęczmień browarniany.

+ **Z przemysłu gazowniczego.** Przemysł gazowniczy rozwija się coraz pomyślniej w Polsce. Dotychczasowa działalność „Międzymiastowych gazociągów“ spółki akcyjnej dla przemysłu naftowego i gazów ziemnych, „Waterhayn et. Comp.“ i t. d. przyniosła nader pomyślne wyniki. To też z przyjemnością zaznaczyć należy, że siery kapitalistyczne w Małopolsce, nie ustają w pracy, i prowadzą w dalszym ciągu akcję podjętą przez pionierów przemysłu gazowniczego w Małopolsce inż.: Szaynoka i Wieleżyńskiego.

Ostatnio dowiadujemy się że Polski Bank Kresowy, Polski Bank Przemysłowy i Polskie tow. Gazownicze założyły Spółkę akcyjną pod nazwą „Zjednoczone Gazownie Polskie“ z kapitałem zakładowym 100 milionów mp.. Powyższa Spółka nabyła od operującego na terenie byłego „Królestwa Polskiego“ tow. akcyjnego „Dessan“ zakłady gazownicze w Warszawie, Sosnowcu i szeregu innych centrów przemysłu. Jednocześnie pomysłny stan „Tow. akc. dla przemysłu naftowego i gazów ziemnych“, skłania radę nadzorczą, do przeprowadzenia podziału towarzystwa na oddziały „Wschodnio-Małopolski“ i „Zachodnio-Małopolski“.

Wobec przewartościowania akcji, każdy z dotychczasowych akcjonariuszy, otrzyma bezpłatnie jedną nową akcję.

Na czele obu tych przedsiębiorstw stoi zna-

ny przemysłowiec p. Lewakowski, który udał się do Zachodniej Małopolski, celem przygotowania terenu dla dalszej pracy w kierunku przemysłu gazów ziemnych.

Dzięki więc działalności grona ludzi, przechodzą w ręce polskie nietylko wielkie zakłady przemysłowe lecz i budzi się do życia nowa energia, która odda wielkie przysługi rodzinnemu przemysłowi.

Po uwieńczeniu dotychczasowej działalności „Międzymiastowych Gazociągów“, zaopatrzenie w gaz ziemny miasta Stryja, spodziewać się można, że doczekamy chwili, w której pomijając Drohobycz, Borysław, Krosno, Jasło i szereg innych miejscowości w Zachodniej Galicji, gazociągi doprowadzone zostaną do Krakowa, gdyż to jest myślą wytyczną inicjatorów i działaczy w przemyśle gazowniczym. (f).

+ **Prokuratorja zajęła się działalnością tow. naftowego Silwa Plana.** Na skutek doniesień szeregu poszkodowanych do Prokuratorji Państwa w Samborze, w sprawie sprzeniewiezenia gotówki, powierzonej przez skarb państwa dyrekcji Tow. Akc. Silwa Plana w Borysławiu, która to gotówka miała być użyta, celem uregulowania należności bruttowców za ropę dostarczoną w m. styczniu i lutym b. r. Państwowym Zakładom Naftowym, podjęte zostało dochodzenie karne. W myśl doniesień z licznych stron poszkodowanych, prokuratorja zajęła się bliżej działalnością poszczególnych członków dyrekcji Tow. Silwa Plana. (f).

+ (m) **Produkcja zlempiódów w Polsce.** W 1921|22 r. stosunek produkcji ważniejszych zlempiódów w Polsce do produkcji ogólnoeuropejskiej przedstawiał się jak następuje:

	Produkcja w 1921/22 r. w tys. p.	Stosunek proc. do prod. europ.
żyto	50,135,3	42
pszenica	11,553,4	4
jęczmień	12,967,5	12
owies	25,056,2	14
ziemiaki	332,190,0	40

W zakresie produkcji żyta i ziemniaków zajmuje Polska obecnie drugie miejsce w Europie (po Niemcach), przyczem pod względem wytwórczości żyta zbliża się coraz bardziej do produkcji Niemiec. W 1921|22 roku Polska produkowała już 98 proc. niemieckiej wytwórczości żyta, posiadając większy obszar obsiewu tym zlempiódem.

PODATKI POŚREDNIE DAŁY W 1922 ROKU 143 MILJARD. MAREK.

Według danych urzędowych, wpływy z podatków pośrednich przedstawiały się w r. z., jak następuje:

Od spirytusu i wódek 81,769.424 mkp. od wina musującego 152.071 mk., od wina 539.159 mk., od piwa 2,071.452 mk., od cukru 42,713.627 mk., od drożdży 119.396 mk., od wód mineralnych 4.821 mk., od węgla 1,494.936 mk., od oleju skalnego 5,973.053 mk., od zapalek 1,518.626 mk., od uprawy tytoniu 47.827 mk., od papierosów i tytoniu krajowego 4,514.757 mk. Oplaty od patentów na wyrób trunków i drożdży oraz sprzedaż trunków 1,037.385 mk. Grzywny i kary 1,181.804 mk. (m)

+ **Niemcy odstępują od bojkotu Targów polskich.** Przemysł niemiecki, który od początku systematycznie trzymał się zdala od dotychczasowych Targów Wschodnich, w tym roku zajął stanowisko przeciwnie i nie ma zamiaru bojkotu nadal podtrzymywać. Jak świadczą liczne zgłoszenia uczestnictwa w III Targach Wschodnich, które nadchodzą z Wrocławia, Frankfurtu, Drezna, Berlina i Hamburga, Niemcy doszli widocznie do przekonania, iż dotychczasowa ich polityka abstynencji nie dała żadnego rezultatu

Giełda.

+ **Giełda pieniężna.** Popyt na akcje przemysłowe słabszy. Liczne sprzedaże realizacyjne. Kursy słabe, przy końcu poprawiły się. Waluty utrzymane. Chodorów z 116.000 podroził na 121.500, Pezet 21.500, potem tylko 19.000, Tespy 164—172.000, Gafota 15 i 14.000, Siersza el. 30.000, przejściowo 33.000, kończy 32.000 Pth 16.000, P. Nafta spadła na 32.500, P. Glob 5.400 i 5.300, Cmielów nieef. 31.000, Niemojowski 40.000, Zieleniewski 265—270.000, Parowozy ustaliły się przy 63.000, Bank przemysłowy zakończył kursem 2.650, Bank rolniczy 16—17.000, Bank Hipot. 19.500—21.000, Ziemia. Bank Kred. 16.500—17.000, Dolary kanad. 45.000, Praga 1.400—1.430, Belgja 2.715, Belgrad 475, Wiedeń 681/4, Berlin 1.40. Tendencja w akcjach chwiejna, w walutach utrzymana. Usposobienie ożywione. W niekotowanych obrotach średnie. Nitrat 16.000 nieef. 14.000, Cegielski 440—448.000, Jaworzno 408—415.000, Gazy 570—585.000, Rucker-Höfing 40—45.000, Mundus 100.000, Len 37—38.000, Foresta 27—28.000, Gazolina 75, nieef. 65.000, Azot 42—43.000, Gazociągi nieef. 30.000, Schöna 1.000.000, Czechovice 32—34.000, Lesienice 58.000, Nachligel 20.500—23.000, Olkusz 57.000, Chybi 150—155.000, Wimer 65.000, Przem. węgl. 6.250.

+ **Giełda zbożowa.** Giełda licznie odwiedzana. Ogólny obrót około 150 ton. Mimo ożywienia w transakcjach a to w przeważnie w owsie i życie sytuacja na rynku zboż. nie uległa zmianie. Tendencja utrzymana, usposobienie słabe. Notowano Żyto Małop. 65, 1922 = 104—108.000, Owies Małop. 922 128—132.000, Słoma prasowana 26—32.000, Siano słodkie kraj. pras. 50—55.000.

+ **Akcje giełdy krakowskiej.** Pol. Tow. h. 16000 — Pharma 52000 — Zieleniewski 275000 Cegielski 420000 — Automotor 15000 — Górka 210000 — Siersza górnicza 180000 — Tepege 80000 Polska nafta 32000 — Chodorów raf. 120000 — Siersza elektr. 30000 — Cmielów 70000 — Bank Polski Przemysł. 27000.

+ **Akcje giełdy warszawskiej.** Częstocice — 410000 — Tow. akc. fabr. cukr. 525000 — Warsz. kop. węgl. 395000 — Lilpoop. Rau i Low. 292000 Modrzejów 390000 — Ostrowieckie Zakł. 180000 Rohn i Zieliński 87000 — Zyrardów 440000 — Zieleniewski 250000 — Chodorów cukr. 120000 — Cmielów 70000.

+ **Giełda warszawska.** (tel. wł.) (G). Tendencja dla walut zagr. i dewiz utrzymana. Dolar 47.200, marka niem. 1'25. W dziedzinie akcji lekkie wzmocnienie przy dużym ruchu, natomiast papiery publiczne bez ruchu.

Kursa giełdy lwowskiej.

Ż = zadają, T = transakcje. Zresztą: płacą.

A) Akc. Bank.	7 maja	B) Akc. przem.	7 maja
Akc. Związk.	14000	Górka . . .	245000
Dyskont Lw.	—	Oikos . . .	T 157000
Handl. Pozn.	19000	Parowozy . . .	T 67500
Hipot. akc. . .	T 21000	Patrja . . .	32000
Hipot. zemel. .	1000	Pezet . . .	T 21500
Małopolski . .	21000	Pocisk . . .	T 26000
Powszechny . .	13000	Pol. Glob . . .	T 5400
Przemysłowy . .	T 26500	Pol. Nafta . . .	T 34000
Ziemski kred. .	T 17000	Pol. Tow. Bud.	30000
B) Akc. przem.		Pol. Tew. H. . .	T 16000
Browar Lwow.	315000	Rakszawa . . .	T 100000
Chodorów . . .	T 122000	Siersza el. . .	T 33000
Karpalit . . .	25000	Gór. Siersza . .	T 195000
Cmielów . . .	68000	Tepege . . .	48000
Portland z S. .	—	Tespy sól pot.	T 172000
Galicja . . .	2,200.000	Zieleniewski . .	T 270000
Gafota ex . . .	T 15000	Zegluga pol. . .	6000

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 107	Lwów — dnia 7 maja 1923		Warszawa dnia 7 maja	Kraków dnia 7 V.	Zurych dnia 7 V.	Berlin dnia 4 V
	Gotówka	Dewizy	D e w i z y			
100 Mk. pol.	—100—	—100—	—100—	100	0:01-15	50:00
1 funt ang.	218000—219000	219000—220000	218300—220000	215000—222000	25 63	175061:00
100 frs franc.	315000—317000	316200—318200	310500—319500	310000—320000	36 00	25130:06
100 fr. szwaj.	846000—854000	856000—864000	849000—860000	860000—875000	100 00	67920:38
100 fr. belg.	263000 270000	269500—271500	273700—276600	282000—282000	28 60	21690 56
100 K czesk.	140500—142500	141000—143000	141000—142200	141600—142000	16 42	1117 20
100 K węg.	1050—1070	1100—1120	—	1100—1100	—10	7 03
100 K austr.	67—68	67—68	65—66	67—68	—0078	52 61
100 M niem.	135—140	138—144	123—130	125—140	0:01:50	100—
1 Dolar am.	46750—47250	46750—47250	46915—47385	46500—47500	5 45	37506:50
100 Lir wł.	24000—24200	240000—242000	231500—231500	23500—24000	27 00	1825 42
100 Lei rum.	21000—22000	22000—23000	—	000—000	2 42	94 65
1 guld. hol.	16 00—16200	18400—18600	18250—18650	19000—19000	216 75	14787 93
100 K norw.	—	P 33500—34000	—	—	98 25	6453 82
100 K duńsk.	—	58000—62000	—	—	102 75	6957 86
100 K szw.	—	—	—	—	142 00	9975 00

UWAGA: „P“ oznacza kursa poprzednie, ostatnio notowane

Ochrona lokatorów.

Iaki czynsz będziemy płacili? Z Warszawy donoszą, że projekt komitetu ekonomicznego ministrów przeznaczony dla sejmiku co do podwyżek kwartalnych przeliczonego na złote komornego przedwojennego od lokali prywatnych, uległ w radzie ministrów zmianie tak, że podwyżka wynosić ma nie 5 proc. kwartalnie jak projektowano, lecz 3 proc. Cyfra 15 proc. przeliczonego na złote komornego przedwojennego, która według projektu komitetu ekonomicznego obowiązywać ma do końca br., nie została zmieniona przez radę.

Rewizje w bankach francuskich.

Konstantynopol. (Pat.). Władze tureckie opieczętowały kasę oraz księgi rachunkowe Banku ateńskiego, oraz przeprowadziły rewizje w 2 bankach francuskich w Smyrnie. Wysocy komisarze państw sojuszniczych odbyli w tej sprawie narady.

Przez szkło powiększające.

POCIESZENIE DLA NIEUDEKOROWANYCH

Pan Sztreber, były tajny radca dworu austriackiego, siedział w kawiarni cały otulony w jakąś dużą zadrukowaną płachtę warszawską.

— Sługa pana radcy, czemu Pan tak grzebie w gazecie.

— Och, panie — rzekł — co za niesprawiedliwość 40 lat służby, jedno srebrne wesele, pięcioro dzieci, ani razu nie miałem ansztyndu i popatrz pan pominęli mnie.

— W czym pana pominęli?

— Jakto, pan nic nie wie. Pominęli mnie przy dekoracji.

— Masz pan akcje?

— Nie.

— Masz pan jaką fabrykę?

— Nie.

— Napisał pan jaką książkę?

— Nie.

— Umiesz pan po francusku?

— Nie.

— Więc jak możesz pan wymagać orderu?

— Ale widzi pan, tu jest kilku takich, którzy nie mają ani akcji, ani fabryki, ani nie napisali książki, ani nie umieją po francusku, a jednak dostali.

— Przepadło — rzekłem — musi Pan czekać aż Foch po raz drugi do Warszawy przyjedzie.

Pan radca machnął desperacko ręką.

— Ale wie Pan co, mam dla Pana dobrą wiadomość. W mieście Halifax w Ameryce powstało towarzystwo „utrapiionych w małżeństwie“, które rozdziela swoim członkom ordery.

— Naprawdę?

— Tak jest Panie. (Tu pokazałem mu wytniek z amerykańskiej gazety).

— Pan radca ożywił się.

— Wie Pan co, zaraz napiszę, zostaw mi Pan adres. To jest kapitalne. Natychmiast idę po fotografię i zdejmuję się w stroju Adama.

— POCO?

— Na dowód, że ja także jestem jednym z tych utrapiionych.

— Ale niech Pan, Panie Radco pamięta o nas, gdy Pan będzie udekorowany?

— Mądrzyście — rzekł Pan Radca z dumą.

Ożeńcie się to dostaniecie.

— Brrrrrr.

K.

SPORT.

II. Wojskowy doroczny bieg uliczny we Lwowie, urządzony staraniem D. O. K. VI., odbył się wczoraj. Przepiękna pogoda zgromadziła na ulicach istne tłumy publiczności, które śledziły z żywym zainteresowaniem przebieg tych pięknych zawodów. Trasa biegu wynosiła około 4 kilometry i prowadziła przez Główną, Aleję Targów Wschodnich, cały park Kilińskiego, ul.

Jabłonowskich, Akademicką, Wałami Hetmańskimi do mety koło kwiatnika naprzeciw Teatru Wielkiego.

Pierwszy przybył do mety sierżant 6. Baonu sanit. Kotyński, w czasie 13 minut 20¹/₁₀ sek.; 2) chorąży 19 pp. Furch 13 min. 20³/₁₀ sek.; 3) ppor. 40 pp. Stanulewicz (zeszłoroczny zwycięzca tego biegu) 13 min. 24⁶/₁₀ sek.; 4) por. 26 pp. Homan 13 min. 26⁵/₁₀ sek.; 5) szer. 40 pp. Wlazło 13 min. 37 sek. 6) szer. 19 pp. Sało 13 min. 38 sek. Pierwszy otrzymał jako nagrodę honorową marmurowy garnitur na biurko, dar D. O. K. Drugi popiełniczkę marmurową z orłem z brązu, dar firmy Zipper. Trzeci aparat do golienia, dar firmy Górki. Jury biegu stanowił: gen. bryg. Linde, gen. bryg. Thullie, ppłk. Misiągiewicz, prof. dr. Dęgiewicz, major Ajdukiewicz, kpt. Bilor, kpt. Sterba, kpt. Jaworski, kpt. Kozłowski, por. Cwenar, por. Niemczycki.

Ustawiony wzdłuż trasy szpaler wojskowy spełniał w zupełności swe zadanie.

Sam bieg przedstawiał się imponująco: na 101 zgłoszonych, wzięło udział w biegu 66, — z których 53 przybyło do mety. Pierwsza trójka finishowała, u wszystkich zawodników widać było dobrą formę i racjonalne przygotowanie.

Ostateczny cel biegu — spopularyzowanie i propaganda sportu — został w całej pełni osiągnięty.

Organizacja zawodów była wzorowa, nie zapomniano o niczem i wszystko odbywało się we właściwym czasie.

Co do wartości ściśle sportowych, to stwierdzić należy, iż czas trzech pierwszych jest bardzo dobry, zwłaszcza jeśli się weźmie pod uwagę wczorajszy upał i czysto lokalny wpływ, naszego kochanego lwowskiego kurzu. Nie chcąc i na tem miejscu jeszcze kruszyć kopii w walce z urzędem czyszczenia miasta, ograniczę się do stwierdzenia, iż można było przecież coś w tej mierze uczynić.

Pogoń — Hasmonia 5:1 (0:1). Jak widać z wyniku, zdobyła Pogoń swoje dwa punkty w mistrzostwie w drugiej połowie, a zdobyła je łatwo i ładnie. W pierwszej połowie atakowała Hasmonia niejednokrotnie, głównie dzięki debiutowi nowego obrońcy, Fiebta. Olearczyk grał na środku pomocy zamiast Wójcickiego. W drugiej połowie zajął Olearczyk swe stałe miejsce, Schneider przeszedł na środek pomocy, a na miejsce Schneidera wstąpił Fichtel. W tym składzie wykazała drużyna Pogoni lepszą konsolidację i zwyciężyła lekko, wyczerpanego tempem pierwszej połowy przeciwnika. Wczorajszy match był popisem środkowej trójki napadu Pogoni, który wobec zaciętej i graczami z napadu liczbowo wzmoczonej obrony Hasmonii zastosować musiał grę przyziemną, technicznie wysko opanowaną i błyskawiczną. Mimo istnego pecha (zwłaszcza w pierwszej połowie) podziwiać się musiało pracę Wacka i Garbienia. Olearczyk grał w pomocy bardzo inteligentnie i zgrabnie. Hasmonia bronila się zaciekle i skutecznie. — Steuermann produkował się kilkakrotnie w strzałach z 30 metrów na out. Werter, Birnbach i obrońca spełniał swoje zadanie bardzo dobrze. Przebieg zawodów był następujący: Hasmonia zdobywa w pierwszej minucie gry cornera, a w 17 minucie pierwszą bramkę. Pogoń grająca z pechem dwa cornery. Po przerwie opadła Hasmonia z sił i gra toczy się przy ogromnej przewadze Pogoni, która zdobywa w 1 g., 16, 31, 41 i 44 minucie pięć punktów, przyczem w 15 minucie niewykorzystał Bacz karnego. Sędziował bardzo dobrze p. kpt. Bilor.

Zawody o mistrzostwo klasy A na prowincji. Stanisławów: Czarni — Rewera 4:0; Przemysł: Lechia — Polonia 2:2.

Kraków. Cracovia — B. B. S. V. 7:0; Wawel — Wisła 1:0.

Bielsk. Jutrzenka — Sturm 1:0.

Poznań. Zawody międzymiastowe Poznań — Warszawa 5:2 (3:0).

Wiedeń. Zawody międzynarodowe Austria — Węgry zakończyły się wynikiem 1:0 na korzyść Austrii.

Bieg na przelaj I. L. K. S. Czarni (wewnętrzno - klubowy) na przestrzeni około 4 km. odbył się dnia 10. maja przed matchem o mistrzostwo Lechia — Czarni. Start i meta

w Parku (I. Z. R. Nagrody, w żetonach. Zgłoszenia w sekretarjacie klubu ul. Rutowskiego 8.

N.

Carpentler zwyciężył po 24-minutowej walce Nillesa.

Zawody w piłce nożnej w Brodach. Strzelec I. Lwów — S. K. S. Lubicz 2:1. (1:0). Drużyna L. K. S. „Strzelec“ bije najsilniejszą prowincjonalną C. klasową drużynę w Brodach.

Gra Strzelca pozostawiła dobre wrażenie na publiczności. W 10-tej i 55-tej minucie zdobywają Strzelcy 2 bramki przez Grabowieckiego (sr. nap.) i Lichtensterna (lewy łącznik). W drugiej połowie zdobywa Sedlaczek (lewy łącznik) jedyną bramkę dla Lubicza.

S. K. S. Lubicz jest drużyną z grana, fizycznie silną, w której wybijają się Sedlaczek (b. gracz Czarni-Lwów) oraz lewy obrońca.

Sędziował dobrze p. Delecki z Brodów.

Przelot przez La Manche. Lotnik Borbot dokonał na samolocie o słabym motorze przelotu przez kanał La Manche w locie ze St. Inglevert do Limpne tam i z powrotem w ciągu dwu godzin 16 minut.

OGŁOSZENIA.

Dużo pieniędzy

może sobie każdy zaoszczędzić używając tylko

NUSSDORFA EXTRAKTU

do samodzielnego wytwarzania

najlepszej

Pasty do obuwia.

Odbiorca bowiem kupując jedną kostkę ekstraktu Nussdorfa wytworzy sobie z niej 4 pudełka pasty za znacznie mniejszą cenę, aniżeli obecnie płacić musi za jedno pudełko gotowej pasty.

Celem możności zaś nauczania każdego praktycznego wytwarzania z ekstraktu Nussdorfa najlepszej pasty i przekonania wszystkich o dobroci tejże, wysyłam agentów po domach prywatnych, a za nadzwyczajny skutek ręczy niżej podpisana firma, gdzie też przyjmuje się wszelkie zamówienia.

NUSSDORFA

Fabryka artykułów chemicznych

3810

Lwów, ul. Zielona 1. 53.

OGŁOSZENIE.

Od dnia dzisiejszego do dnia przybycia do Lwowa marszałka Francji i Polski

FOCHA

odbędzie się sprzedaż nalepek okiennych z fotografią wspomnianego pogromcy Niemców na rzecz gimnazjum polskiego w Gdańsku imienia marszałka FOCHA.

Ze względu na szlachetny cel, sądzimy, że akcja nasza zostanie gorąco poparta przez patriotyczny ogół we Lwowie zwłaszcza przez p. Kupców i Przemysłowców.

Związek Hallerczyków, Zarząd główny.

1927

WALCE oraz wszelkie maszyny tudzież szwajcarską gazę, gurtę, pasy i siatki dostarcza natychmiast ze składu firma Riesel, Schieber i Friedländer Lwów ul. Brajerowska 11 A, II. p. 3784

PRAWDZIWE

FIRANKI i NAKRYCIA NA ŁÓŻKA

filet-klockowe i Venise z najlepszego materiału, ręcznie wykonane, w bogatym wyobr. Poza to koronki, motywy i dodatki do wyrobu nakryć na łóżka i bielizny.

Bogato zaopatrzone magazyn Obecne ceny niższe. Oglądać można ROSENSTRAUCH, Kraków ul. Dunajewskiego 6 C, II. piętro, drzwi

1923

Rodacy! Nie zapominajcie o odnowieniu grobów królewskich na Wawelu! Konto P. K. O. Nr. 151,931.

Węgiel z kopalni „Deutschland“ jakoteż **koks** dostarcza stale **Bernard Leib Tarnów.**
wszelkie inne gatunki węgla i 3964 firma węglowa

TANIEJ o 50% !!!

Korzystaj z wielkiej wyprzedaży !!

W razie gdyby ceny naszych towarów nie okazały się o połowę tańsze od cen rynkowych, przyjmujemy z powrotem. Towary wysyłamy bez zadatku po otrzymaniu adresu. Dziesiątki tysięcy osób przekonało się, że najtańszem źródłem zakupu jest

„Warszawska Konkurencja“
dowodem czego świadczą tysiące listów, napływające z gorącymi podziękowaniami za solidność i taniość towarów.

Resztki na ubrania i kostjomy.

Resztki nasze nadają się na śliczne męskie ubranie, kostjomy damskie, pokrycia bekiesia i futer. Resztki te są z materiałów ubraniowych pierwszorzędnych fabryk, pełnej szerokości we wszystkich kolorach.

Cena za 3 metry gatunek „A“ 75,000 mkp.

„B“ 105,000 „

„C“ 165,000 „

„D“ 195,000 „

„E“ 225,000 „

Na żądanie klienta dodajemy pełen komplet podszewki pod marynarkę, kamizelkę, spodnie kieszenie i do rękawów po mk. 50,000, wyższy gat. 60,000 i 75,000 mk. Polecamy po starych cenach bostony na czarne lub granatowe ubrania. Boston „A“ 60,000 za metr, „B“ 75,000, „C“ 90,000, „D“ 120,000, „E“ 150,000 mk. za metr. Na lętnie ubrania polecamy najmodniejsze towary po nader przystępnych cenach gat. I. 65,000 mk., gat. II. 80,000, gat. III. 95,000, gat. IV. 115,000 mk. za metr.

Resztki na kupony spodniowe.

Czysto wełniane czarne tło w biało paseczki do ubrań wizytowych po 35,000 mk.

kamgarnowe po 80,000 95,000 i 120,000 mk.

Struks specjalnie do konnej jazdy, kolor wojskowy lub piaskowy najwyższy gat. cena za 1 metr 120,000.

Materiał pluszowy w prążki na spodnie, kurtki w różne kolory po 26,000, 28,000 i 30,000 mk. za metr.

Materiały damskie.

Materiał „Sibunion“ nadający się na suknie we wszystkich kolorach po 30,000 mk. za metr, wyższego gat. na eleganckie szykowne suknie wizytowe po 47,000 mk. za metr.

Szewioty damskie z najlepszego wyrobu, podwójnej szerokości we wszystkich kolorach po 19,000 mk. za metr, wyższy gat. 21,500 za metr.

Sztyczki na całe spodniczki za 35,000 mk.

biżutka 25,000 mk.

Markizety, Etaminy gładkie i desen. zagraa. podwójnej szerokości od 18,500 do 28,000 mk.

Eponge na damskie kostjomy śliczne desenie, w pasy i kraty po 34,000 mk. za metr.

Alpaga czarna na sukienki, fartuszki i t. p. po 24,200 mk. za metr.

Jedwab crepe de chine zagran. szerok. 100 cm. we wszystkich kolorach po 87,500 mk. za metr.

Zefiry na letnie bluzeczki, śliczne desenie po 14,000 mk. za metr.

Kupon na całą letnią suknię we wszystkich kolorach, cena za kupon 60,000, 75,000 i 90,000 mk. Materiał „Trykotina“ we wszystkich najmodniejszych kolorach odciaek na całą suknię mk. 85,000, na bluzkę 45,000 mk.

Płótna na bieliznę, pościel, wyspy, poszewki, i t. p. sztuczka 17 metrów po 150,000, 170,000 i 185,000 mk. — Płóciénka białe w paski na ubranka dzieciinne, bieliznę, fartuszki i t. p. 8,500 i 9,500 mk. za metr. — Zefiry zagraniczne na koszule od 8,500 do 11,500 mk. za metr. — Prześcieradła białe (roz. 2 mtr) szerokość naturalna po mk. 36,000. — „Tyk“ na wyspy najlepszego gatunku gwarantowane nieprzepuszczające pierzy po 10,000, 11,500 i 12,500 mk. za metr.

Oxford pościelowy na poszwy do pierzyn i powłoki w kraty i kwiaty po mk. 8500, 10000 i 11000.

Cajgi bardzo trwałe i praktyczne po 8000 i 9000 mk., podwójnej szerokości najlepszego gatunku po 20000, 25000 i 30000 mk.

Flance francuskie od 8000 do 11500mk.

Obrusy białe w desenie, duże na 6 osób po 45000 mk.

Ręczniki wafłowe trwałe w praniu od 8500 do 9500 mk.

Ręczniki gładkie od 14000 do 16000 mk.

Dymka biała na kałesony od 10000 do 13500 mk.

Surówka metkał biała i kremowa od 8500 do 10000 mk.

Chusteczki do nosa białe i kolorowe od 24000, 30000, 36000 i 40000 za tuzin.

Kołdry pluszowe czysto wełniane, desen. puszyste, z powodu swych kolorów i desen. są ozdoba sypialni po mk. 100000 i 130000.

Takie same ciemne bez deseni po 70000 mk.

Kapy na łóżka pikowe kolor. w ładne desen. 50000 mk. za sztukę.

Kołdry watawe kryte satyną na białej wacie największy rozmiar od 135000 do 150,000 mk. — Chustki w najmodniejsze kraty różnych deseni po 50,000 i 60,000 mk. Chustki duże, zimowe, puszyste, ciepłe, lekkie, w śliczne desen. po 80,000, 100,000 i 135,000 mk. Kosznie męskie zefirowe, dzienne, modne desenie z mankietami i kołnierzykami po 40,000 i 45,000 mk. Gotowe koszule nocne po 30,000 mk. — Kałesony męskie z zyrardowskiej dymki po 25,000 mk. Spodniczki (halki) batystowe z koronkami i wstawkami po 27,500 mk. Reformy damskie białe, czarne, kolorowe po 16000 mk. Koszule damskie batystowe z koronkami i wstawkami po 27,500 mk.

Towary wysyłamy natychmiast po otrzymaniu zamówienia za zaliczką pocztową bez zadatku. (Płaci się przy odbiorze. Za przesyłkę i opakowanie dolicza się podług taryfy pocztowej do 10,000 mk.

Bez wszelkiego ryzyka! Kupujący absolutnie nie ryzykuje gdyż jeżeli towar się nie spodoba przyjmujemy z powrotem i zwacamy pieniądze. Zamówienia prosimy adresować:

DO WARSZAWSKIEGO SKŁADU FABRYCZNEGO

WARSZAWSKA KONKURENCJA

Sp. z ogr. o.

Warszawa ul. Zielna Nr. 51. (róg Królewskiej).

Przyjeżdżających do Warszawy uprzejmie prosimy o łaskawe zwiedzenie naszego składu i osobiste przekonanie się co do gatunku towaru i cen.

Od naszych Klientów otrzymujemy dużo podziękowań. 2123

BLACHA dachowa, pocynkowana, destawa natychmiastowa „PILOT“
Lwów, ul. Batorego 4

Miły parowy i turbinowy blisko Lwowa sprzeda Biuro, Asnyka 8. 3965

Nauka i wychowanie.

WPISY

na nowe kursy księgowości pojed. i podwójnej i innych przedmiotów. ranne i wieczorne, przyjmują od 5-15. maja br. codzien. od 10-12 i od 5-7. Kauc. Prakt. Kursy księgowości Z. Olszewskiego, Lwów, Kurkowa 38.

Posady i prace.

6 stolarzy dla mebli formiowanych, 1 drzeworytnik, 1 tapicer, przyjmie natychmiast do stałej i zyskownej pracy, fabryka mebli I. Skriwanek Cieszyn Śląsk. Reflektuje się na samodzielnych i spokojnych robotników. 3903

Widowa, lat 33, przyjmie obowiązek gospodyni we dworze lub na probostwie. Zgłoszenia nadsyłać do administracji „Kurjera Lwowskiego“ pod „Minerwa“. 3945

Uczennica Lalewiczka z gruntowną znajomością i doskonałym akcentem języka francuskiego i włoskiego przyjmie na wsi posadę na lato. Zgłoszenia sekretarjat Kasyna i Koła literackiego (Akademicka 13) lub o godz. 1 w połud. ul. Potockiego 28. II. p. drzwi prawe. 3965

Panowie inteligentni (panie) pierwszeństwo mają uczniowie (uczenice) klas wyższych, mogą znaleźć dorywcze kilkudniowe zajęcia. Wysoki zarobek pewny!! Zgłoszenia Hotel Austria pokój Nr. 23. Lwów, ul. Batorego 14. 1928

Różne.

Mandoliny, gitary — zupełnie wyuczenie płynnej gry z nut specjalną metodą w 6-8 tygodniach pod gwarancją, plac Bernardyński 12, II. p. Zgłoszenia od 4-6 popoł. Kupuję wszelkie instrumenty muzyczne. 3949

Artur Smutny, stroiciel fortepianów, Chmielowskiego 5, przyjmuje strojenia i reparacje. 3960

Kto ma mieszkanie próżne lub umebłowane, a chce najkorzystniej wynająć, niech zgłosi do biura, Asnyka 8. 3966

Kupno i sprzedaż.

Duchacza żywego zakupi Zarząd lasów Nowopolek p. Bobrek koło Oświęcimia Małopolska. 3962

Na Pan-Amerykańskiej Wystawie w Brazylii Maszyn „ROYAL“ otrzymała najwyższe odznaczenie „Grand Prix“ za

Doskonałą konstrukcję i najlepszy materiał

Na Międzynarodowym konkursie w Paryżu wśród 15 konkurentów, piszących na 5 różnych maszyn. Miss Woodward otrzymała 1-szą nagrodę i 1000 franków za 1376

Największą szybkość osiągniętą na maszynie

„ROYAL“

Jeneralne Przedstawicielstwo na Polskę
Tow. „PACIFIC“ Sp. Akc.
Warszawa, Jerozolimska 25.

WAZONKI oraz naczynia gliniano-kamionkowe poleca **EMTEKA** 1888
Lwów, Kopernika 42 b

Dachówka najlżejsza w kraju, pierwszej jakości, wyrobu fabryki **Braci Wrońskich w Gorlicach:**
Przedstawicielstwo **Tadeusz Czekoński**
Biuro Handlowe dla sprzedaży materiałów budowlanych 1867
we Lwowie, ul. Wałowa I. 11.

WĘGIEL
dla celów przemysłowych i cegieł dostarcza **„MERKATOR“** Kraków, Rynek 17. 3936

Auto ciężarowe, 4 tonowe, gumami, z dwu kołowym wozem dodatkowym, z całkowitem urządzeniem dla transportu okrągłaków w najlepszym stanie, sprzedaje zaraz fabryka mebli I. Skriwanek Cieszyn Śląsk. 3902

Fortepian krzyżowy, na agrafach „Mignon“ ton bogaty prawie nowy sprzedam. Kopernika 26. parter, gankiem ostatnie drzwi. 3965

Prasy do wyrobu dachówek, formy do wyrobu rur betonowych, Cement wagonowy, poleca „Pilot“ Lwów Batorego 4. 3652

H. CEGIELSKI.

Wykonanie prawa poboru 9-tej emisji zgłaszać we Lwowie

w biurze organizacyjnym Banku Związku Spółek Zarobkowych Oddział lwowski

od 7. do 15 maja włącznie, w godz. od 9-12 w południe, w gmachu Galicyjskiej Kasy Oszczędności, Jagiellońska 1, (I. p.) 3959